

ה"ת 52658/11/18 - מדינת ישראל - יאח"ה, להב 433 נגד טל זילברשטיין

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 52658-11-18 מדינת ישראל נ' טל זילברשטיין

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המבקשת: מדינת ישראל - יאח"ה, להב 433

נגד

המשיב: טל זילברשטיין

בשם המבקשת: רפ"ק יניב שמול, פקד ליזו כהן

בשם המשיב: עו"ד איל רוזובסקי, עו"ד לויאן סגל, עו"ד ירון לונדון, עו"ד ד"ר איתן קדרון

החלטה

לפני בקשה להארכת תקופת החזקת מוצגים שונים שנתפסו מאת המשיב או מטעמו: מסמכים, מחשבים, טלפונים, דיסקים קשיחים, התקן אחסון נייד (להלן יחד: המוצגים).

רקע וטיעוני הצדדים - בתמצית שבתמצית

1. המבקשת, היחידה הארצית לחקירות הונאה במשטרת ישראל, מנהלת מזה מספר שנים חקירה רחבת היקף, חוצת גבולות ויבשות, במספר פרשיות מרמה, הונאה ושחחד אשר שלובות זו בזו ומערבות חשודים רבים. במסגרת החקירה נחקר המשיב בחשד לביצוע עבירות הכוללות, בין השאר, שחחד, זיוף, שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה, רישום כוזב במסמכי תאגיד, מרמה והפרת אמונים בתאגיד, הלבנת הון, שיבוש מהלכי משפט ועבירות על פקודת מס הכנסה.

החקירה הפכה לגלויה ביום 14.8.17, אז נתפסו מרבית המוצגים, וחלק נוסף מהמסמכים נתפס בחודש

11/17.

תקופת החזקתם של המוצגים הוארכה מעת לעת בהסכמת המשיב, עד מועד הגשת הבקשה דנן. בכתב הטענות העלה המשיב טענה שנזנחה בהמשך (ובצדק נזנחה) לאיחור של המבקשת במועד הגשת הבקשה. מכאן, לא אדרש לטענה זו.

2. לטענת המבקשת היא זקוקה למוצגים לצרכי החקירה, כשהמחלוקת בין הצדדים מתמקדת בעיקר במחשב מסוג מקינטוש (להלן: מחשב המק) אשר תוכנו הועתק בסמוך לאחר תפיסתו (לפני כשנה ורבע), אך המבקשת לא הצליחה לחדור לתכניו בהיעדר סיסמא. כל שאר המחשבים, הטלפונים והתקני אחסון למיניהם (להלן: מוצגי המחשב האחרים) הועתקו, נחקרו, ולא נמצאו בהם ממצאים רלוונטיים לחקירה. לטענת המבקשת, היא עדיין זקוקה למוצגי המחשב האחרים לאור התפתחות החקירה בחלק מהפרשיות באופן שיצריך אותה לבחון מחדש את תוכנם.

3. המשיב הלין על חוסר המעש של המבקשת מאז תפיסת המוצגים ועד היום בכל הנוגע לניסיון חדירה למחשב המק. לדבריו, הוא זקוק למחשב לצרכי עבודתו, והוא נעדר יכולת כספית לרכוש מחשב חדש. כן טען כי מדובר במחשב מוסדי, על ההשלכות הנובעות מכך, ולחלופין טען כי המבקשת איננה רשאית להחזיק במחשב מעבר ל- 30 ימים, זאת לאור הוראת סעיף 32(ב1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: פסד"פ). בתגובה הודיעה המבקשת כי בנסיבות העניין היא מצמצמת את הבקשה בכל הנוגע למחשב המק לתפיסה למשך 30 ימים נוספים ממועד מתן ההחלטה בבקשה דנן (פרוטוקול עמוד 6 שורות 27-32).

4. המבקשת הסכימה למסור למשיב העתקים של מלוא המוצגים, לרבות של חומרי המחשב כולל מחשב המק (פרוטוקול עמוד 4 שורה 9). לשאלת בית המשפט האם לצורך ניסיון החדירה זקוקה המבקשת למחשב המק, שמא די בהעתק חומרי המחשב (שבוצע בסמוך לאחר התפיסה), נעניתי כי ניסיון החדירה מתוכנן להתבצע על גבי ההעתק בלבד, ללא נגיעה במחשב המקורי (פרוטוקול עמוד 3 שורות 28-29). לטענת המבקשת, גם אם המשיב יוותר על כלל הראיה הטובה ביותר כתנאי לקבלת המוצגים (וכך אכן הודיע), אין בכך לענות על אפשרות לפיה מעורבים אחרים יעלו בעתיד טענה מסוג זה.

5. לצורך הדיון בבקשה (ומבלי להודות בדבר) הסכים המשיב להניח כי לעת הנוכחית קיימת תשתית ראייתית המקימה חשד סביר לעבירות המיוחסות לו (פרוטוקול עמוד 7 שורות 15-16).

דיון

6. במהלך הדיון מיום 26.12.18 מסרה המבקשת לעיוני דו"ח סודי המפרט את עיקרי החשדות, התפתחויות החקירה בחודשים האחרונים ורשימת פעולות חקירה מתוכננות (סומן גא/1), חומרי חקירה גולמיים רלוונטיים לתמיכה בדו"ח הסודי ושתי בקשות לעזרה משפטית. כאמור, נקודת המוצא לצורך הדיון בבקשה היא קיומו של חשד סביר למגוון

עבירות חמורות המיוחסות למשיב, אשר במסגרת חקירתו נתפסו המוצגים כדין בהתאם לצווי בית משפט. כן אין מחלוקת על כך שתוקפם של צווי התפיסה הוארך עד כה בהסכמת המשיב ובאי כוחו.

7. ראשית, נסיר מעל הפרק את הטענה כי מחשב המק הוא מחשב מוסדי. העובדה כי המשיב השתמש בו לצורך עיסוקו איננה מספיקה כדי להכניסו תחת הגדרה של מחשב מוסדי. לא זו הייתה מטרת המחוקק עת הגביל את תקופת החזקת מחשב מוסדי לפרק זמן קצר של 48 שעות. ראו לעניין זה, מבין רבות, את החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, כבוד השופט מ' יועד הכהן בעמ"י 24713-05-16 יניב עמר נ' מדינת ישראל (26.5.16), סעיף 9:

"על מנת שחומר מחשב ייחשב לכזה שהוא בשימוש של "מוסד", על המחשב להיות חיוני לתפעולו של העסק. זאת, משום שנקודת המוצא של הגנה על תפיסת מחשבים, היא הגנה על תפעולם של עסקים. בנוסף, הכוונה היא לאותם מחשבים המנהלים את רישומי הפעילות השוטפת של העסק וברור שלא הייתה כוונה להגן באותה הוראה מיוחדת על מחשב שאינו משמש לניהול מסוג זה."

8. לאחר שמצאנו כי אין מדובר במחשב מוסדי, נבחן את המסגרת הנורמטיבית בכל הנוגע למחשבים בכלל. סעיף 32(ב1) לפסד"פ קובע כדלקמן:

נתפס מחשב שאינו בשימוש של מוסד כהגדרתו בסעיף קטן (ב) וניתן להפרידו מדבר המגלם חומר מחשב, והמחשב אינו דרוש לצורך חילוטו או הגשתו כראיה לבית המשפט, תחזיר המשטרה את המחשב לאדם שממנו נלקח בתוך 30 ימים מיום תפיסתו, ואולם רשאי בית משפט שלום לצוות על הארכת התקופה האמורה לתקופה שלא תעלה על 30 ימים, ולחזור ולצוות על כך מעת לעת.

נשאלת השאלה האם מחשב המק ומוצגי המחשב האחרים (להלן יחד: המחשבים) נכנסים בגדרי הסעיף, שאם כך הדבר יש לבדוק מה עשתה בהם המבקשת, וכיצד ניצלה את פרק הזמן הממושך בו הם תפוסים בחזקתה. כזכור, המבקשת אישרה כי המחשבים כולם הועתקו כבר בשלב מוקדם של החקירה, בסמוך לאחר תפיסתם, וכי הצליחה לחדור למוצגי המחשב האחרים, אולם לא נמצאו בהם ממצאים רלוונטיים לחקירה. באשר למחשב המק אישרה המבקשת כי מאז העתקתו וניסיון חדירה אחד שלא צלח בהיעדר סיסמא, לא ביצעה פעולה נוספת כלשהי.

9. מסקנת ביניים: מבלי למעט בהיקף תשומות כוח האדם, הזמן והמשאבים שהשקיעה המבקשת בחקירת הפרשיות בכללותן (וכאמור, מדובר בחקירה מורכבת במיוחד ורחבת היקף) נראה כי זמן קצר לאחר תפיסתם והעתקתם נזנחו המחשבים בקרן זוית מבלי שהמבקשת ביצעה בהם פעולה כלשהי. מוצגי המחשב האחרים נבדקו אמנם ולא נמצאו בהם מסמכים רלוונטיים, אך המבקשת לא מצאה לנכון לפנות למשיב, בעל זכות הקניין בהם, ולהציע לו לקבלם בחזרה לחזקתו. אשר למחשב המק, כאן מחדל המבקשת כפול: מחד גיסא, ייתכן כי אגורים בתוכו מסמכים רלוונטיים ומפלילים, אין לדעת בשלב זה שכן לא עלה בידי המבקשת לחדור לקרביו. מאידך גיסא, המבקשת לא ביצעה

פעולה כלשהי כדי לנסות לפרוץ לתוכו.

10. לכאורה, משמעות התנהלותה של המבקשת צריכה להביא לכך שהמחשבים כולם יוחזרו למשיב: מוצגי המחשב האחרים אינם מכילים מסמכים רלוונטיים, ואילו ביחס למחשב המק מתברר כי המבקשת לא ביצעה פעולה אקטיבית כלשהי. למשיב עומדת כמובן זכות קניין במוצגים כולם. מנגד, לא ניתן להתעלם מהיקפה של החקירה ומהאינטרס הציבורי לאפשר למבקשת להשלימה באופן ראוי.

11. לצורך איזון בין האינטרסים נשוב ונבחן את הוראות סעיף 32(ב1) לפסד"פ: מחשב המק איננו מחשב מוסדי, ניתן להפריד בינו לבין חומר המחשב שבתוכו (כאמור, תוכן המחשב הועתק), והמחשב עצמו (להבדיל מתוכנו) איננו נדרש כראיה או לצורך אפשרות חילוט עתידית. המבקשת אף הודיעה כי ניסיון החדירה המתוכנן למחשב המק עתיד להתבצע על העתקו המצוי בחזקתה. אשר לקושי בדמות כלל הראיה הטובה ביותר, זה ייפתר בכך שהמשיב יחתום על ויתור על טענות מסוג זה, קרי על כך שהעתק חומרי המחשב שבידי המבקשת זהה למקור. אשר לאפשרות לפיה צדדים שלישיים יעלו בעתיד טענה מסוג זה, מצאתי כי בשלב זה של ההליך היא קלושה ורחוקה, איננה עומדת כנגד זכות הקניין של המשיב ברכושו, ואיננה מתיישבת עם ההוראה המפורשת המנויה בסעיף 32(ב1) לפסד"פ. ראו בעניין זה החלטת בית המשפט העליון, כבוד השופט א' שהם ברע"פ 5440/16 מדינת ישראל נ' יניב עמר (14.8.16), סעיף 10:

"לאור הכללים האלו, אין כל פגם בקביעתו של בית המשפט המחוזי כי פרשנות לפיה כל מחשב שקיים לגביו חשד כי בוצעה באמצעותו עבירה, כמו גם הכוון הקשיח של אותו מחשב, דינם להישאר בידי המשטרה עד לסיום ההליכים - כדי להדוף טענה עתידית של זיוף או השתלת ראיות - אינה סבירה. בענייננו, בית המשפט המחוזי, בהחלטתו מיום 26.5.2016, נתן את דעתו לכלל השיקולים הצריכים לעניין, והורה למבקשת להציג לבית המשפט טעם משכנע מדוע לא להחזיר את התפוסים למשיב, תוך קביעת תנאים שיבטיחו את הצגתם או את חילוטם בהמשך ההליך. בית משפט השלום, אשר בחן טעמים אלו שהציגה המשיבה, שוכנע כי ניתן להשיג את מטרות המבקשת בהחזקת התפוסים, בדרך של העתקת החומר המצוי בהם, בד בבד עם חתימת המשיב על כך שעסקינן בעותק זהה למקור. גם אני, כמו בית המשפט המחוזי, אינני מוצא להתערב בהחלטה זו, אשר מאזנת כראוי בין השיקולים השונים, ומגשימה את תכלית התפיסה, בדרך פחות פוגענית בזכות קניינו של המשיב (ראו: רע"פ 770/07 הלוי נ' היחידה הארצית לחקירות הונאה[פורסם בנבו] (31.10.2007); בש"פ 5769/12 מזרחי נ' מדינת ישראל[פורסם בנבו] (20.8.2012)). בנסיבות אלה, שוכנעתי כי אין מקום להתיר למבקשת דיון נוסף בטענותיה בפני ערכאה שלישית."

אשר למוצגי המחשב האחרים, די בכך שהמבקשת העתיקה את תוכנם, חדרה לתוכם ומצאה כי בשלב זה אינם מכילים מסמכים רלוונטיים עבורה, כדי להצדיק את השבתם לידי המשיב, כשגם בעניינם ההשבה כפופה לויתור המשיב על כלל הראיה הטובה ביותר.

תוצאה

12. המחשבים כולם יוחזרו למשיב, בכפוף לכך שיחתום על כך שהעותקים המצויים בחזקת המבקשת זהים למקור, וכי לא יעלה בשום שלב טענה לכלל הראיה הטובה ביותר. המשיבה תמשיך להחזיק בהעתקי חומרי המחשב ללא מגבלת זמן, וניתן בזה צו המתיר לה לחדור לחומרי המחשב לצרכי חקירה למשך 180 ימים נוספים ממועד מתן ההחלטה. באופן זה יושב הקניין לבעליו, ובמקביל תוכל המבקשת להמשיך ולחקור ללא הפרעה.

שאר המוצגים יוחזקו בידי המבקשת למשך 180 ימים נוספים ממועד מתן ההחלטה, והם יועתקו עבור המשיב ככל שיבקש זאת, וככל שאין בכך להביא לשיבוש החקירה.

ניתנה היום, כ"ב טבת תשע"ט, 30 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

ההחלטה תישלח לצדדים.

הדו"ח הסודי וחומרי החקירה יוחזרו לנציגי המבקשת במזכירות בית המשפט.